

Factsheet 04

Deelnemers aan het Zorg- en Veiligheidshuis

In juni 2024 nam de Eerste Kamer de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) aan. De WGS maakt duidelijk onder welke strikte voorwaarden vier samenwerkingsverbanden op het gebied van zorg en veiligheid informatie kunnen verwerken. Hiermee kunnen zij (georganiseerde) criminaliteit, witwassen en complexe casuïstiek op het gebied van zorg en veiligheid doeltreffender aanpakken. De wet treedt op 1 maart 2025 in werking.

Een van de samenwerkingsverbanden zoals aangegeven in de WGS zijn de Zorg- en Veiligheidshuizen. Privacywetgeving en formele wetten maken tot nu toe gegevensuitwisseling die nodig is voor de samenwerking en een goede aanpak van het probleem complex of staan dat niet altijd toe. Er is dan ook vaak onduidelijkheid over welke gegevens in het kader van een samenwerking mogen worden gedeeld. Dat is met de komst van de WGS voorbij.

Deelnemers onder de WGS versus huidige convenant-partners

De WGS beperkt het aantal vaste deelnemers in het Zorg- en Veiligheidshuis vergeleken met wat in veel convenanten gebruikelijk is. Jeugdhulp-aanbieders, corporaties en zorgkantoren worden bijvoorbeeld niet als vaste deelnemers aange-wezen. Wel kunnen instanties worden uitgenodigd voor incidentele deelname aan een casus als dat nodig is. In dat geval mogen zij voor die specifieke casus gegevens verwerken, verstrekken en ontvangen volgens de WGS.

De wet hanteert zo een flexibel model van deelname, waarmee maatwerk mogelijk is. De term 'incidentele deelname' zegt niets over het belang van een instantie of hoe vaak zij meedoen. Dit hangt af van de inhoud van de casus.

Deze factsheet legt uit welke instanties volgens de wet deelnemers zijn, welke taken hen tot deelnemer maken en welke verantwoordelijkheden zij hebben. Daarnaast wordt uitgelegd welke instanties kunnen worden uitgenodigd voor incidentele deelname aan een casus.

Wat de stuurgroepen moeten regelen

Voor 1 maart 2025 moeten Zorg- en Veiligheidshuizen een aantal zaken regelen en op een paar belangrijke punten letten.

Zorg- en Veiligheidshuizen moeten weten dat de WGS duidelijk voorschrijft:

- Welke organisaties als vaste deelnemer meedoen in het Zorg- en Veiligheidshuis (zie ook de informatie onder de kopjes '[Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid](#)' en '[Personeel](#)' in deze factsheet).
- Welke vaste deelnemers samen verantwoordelijk zijn voor de verwerking van persoonsgegevens (zie ook de informatie onder het kopje '[Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid](#)' in deze factsheet).
- Dat alleen deze vaste deelnemers beslissingen nemen over de verwerking van persoonsgegevens, in overleg met andere vaste deelnemers.
- Dat organisaties die niet in de wet staan alleen incidenteel mogen meedoen bij specifieke casussen. Dit geldt ook voor huidige convenant-partners die niet in de wet worden genoemd.
- Dat medewerkers van incidentele deelnemers geen toegang krijgen tot systemen voor de verwerking van persoonsgegevens. Dit geldt in ieder geval voor nieuwe casussen na de invoering van de wet.

De WGS bepaalt dit voor de Zorg- en Veiligheidshuizen en laat hen hierin geen eigen keus. Ze mogen niet langer zelf kiezen wie vaste deelnemers zijn of wie verantwoordelijk is voor de gezamenlijke gegevensverwerking. Niet alle deelnemers uit de wet zullen trouwens altijd evenveel meedoen in het bestuur van een Zorg- en Veiligheidshuis. Dat hangt af van afspraken die de deelnemers met elkaar maken.

De huidige werkwijze en convenanten van de Zorg- en Veiligheidshuizen passen meestal niet bij de nieuwe wet die op 1 maart 2025 ingaat. Het is niet realistisch om de convenanten (of andere regelingen) voor die tijd aan te passen, omdat dergelijke besluitvormingstrajecten tijd kosten.

Om op tijd aan de nieuwe regels te voldoen, moeten de stuurgroepen van de Zorg- en Veiligheidshuizen vóór 1 maart 2025:

1. De genoemde informatie delen:
 - Op de website van het Zorg- en Veiligheidshuis.
 - In brieven aan betrokkenen.
 - Met alle huidige deelnemers aan het Zorg- en Veiligheidshuis.
2. Uitleggen dat dit afwijkt van de huidige afspraken in het convenant of andere regelingen van het Zorg- en Veiligheidshuis.

Later kunnen de convenanten, regelingen en privacy-protocollen worden aangepast. De landelijke werkgroep implementatie WGS ontwikkelt een model voor bestuurlijke afspraken, dat als basis hiervoor kan dienen.

De landelijke werkgroep onderzoekt ook hoe afspraken kunnen worden gemaakt met niet-deelnemers die soms nodig zijn voor specifieke casussen. Dit is om de kwaliteit en rechtmatigheid van de gegevensverwerking te waarborgen.

Daarnaast voeren sommige bureaus van de Zorg- en Veiligheidshuizen ook taken uit die niet onder de WGS vallen, zoals re-integratie van ex-gedetineerden, aanpak van mensenhandel, en extremisme en polarisatie. Over hoe de gegevensverwerking voor deze taken zich verhoudt tot die onder de WGS wordt een aparte factsheet gemaakt.

Vaste deelnemers

Twee typen vaste deelnemers

De WGS onderscheidt twee soorten vaste deelnemers:

1. **Overheidsdeelnemers:** dit zijn publieke of overheidsinstanties.
2. **Private deelnemers:** dit zijn private partijen met wettelijke taken of bevoegdheden, of partijen die een mandaat of opdracht daarvoor hebben gekregen.

De deelnemers zijn wettelijk aangewezen. Dit betekent dat zij gegevens mogen delen binnen het Zorg- en Veiligheidshuis, als dat nodig is voor het doel van de casus. In de tabel op de volgende pagina staat welke organisaties als vaste deelnemer zijn aangewezen. In bijlage 1 is per deelnemer aangegeven op grond van welke taken ze als deelnemer zijn aangewezen.

Andere organisaties kunnen worden uitgenodigd voor incidentele deelname aan een casus als dat nodig is voor de inhoud van de casus. Deze organisaties noemen we in deze factsheet 'incidentele deelnemers'. Lees hier meer over onder de kop '[Incidentele deelnemers](#)'.

Wettelijke deelnemers

Overheidsdeelnemers (WGS artikel 2.27 lid 1)

- Raad voor de Kinderbescherming
- DJI
- Politie
- OM
- Burgemeesters
- Colleges van B en W
- GGD

Private deelnemers (WGS artikel 2.27 lid 2)

- Private deelnemers (WGS artikel 2.27 lid 2)
- Reclassering
- Veilig Thuis (kan onderdeel zijn van GGD en/of college van B en W)
- Gecertificeerde Instelling
- GGZ, hieronder kunnen ook vallen:
 - Instelling voor Verstandelijk Gehandicaptenzorg met GGZ
 - Maatschappelijke Opvang/Beschermd wonen met GGZ
- Instelling voor maatschappelijke dienstverlening die collegetaken uitvoert in het sociaal domein (bijvoorbeeld wijkteams)

Regionale vaste deelnemers

Elk Zorg- en Veiligheidshuis bepaalt zelf zijn regio. Dit betekent dat het zelfstandig vaststelt welke gemeenten tot het betreffende Zorg- en Veiligheidshuis behoren. Daarnaast beslist het ook zelf welke andere regionale of lokale partijen vaste deelnemers worden in zijn Zorg- en Veiligheidshuis.

Een Zorg- en Veiligheidshuis moet ook zelf afspraken maken over welke GGD, Veilig Thuis-organisatie, gecertificeerde instelling, GGZ-instelling, Beschermd Wonen-instelling of gehandicapteninstelling als vaste deelnemer wordt betrokken. Sommige van deze instellingen werken bovenregionaal en kunnen deelnemen aan meerdere Zorg- en Veiligheidshuizen.

Een bijzondere groep zijn de instellingen voor maatschappelijke dienstverlening, zoals wijkteams en jeugdteams. Deze teams voeren in veel gemeenten de toeleidingstaken uit voor het college van burgemeester en wethouders in het kader van de Wmo, Jeugdwet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, en soms de Participatiewet. Volgens de Memorie van Toelichting bepalen de colleges van B en W welke van deze organisaties worden aangewezen als vaste deelnemer in het Zorg- en Veiligheidshuis.

Gezamenlijke verwerkings-verantwoordelijkheid

Volgens artikel 2.27 van de WGS zijn alleen de **overheidsdeelnemers** gezamenlijk verantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens binnen de Zorg- en Veiligheidshuizen. De andere deelnemers hebben deze gezamenlijke verantwoordelijkheid niet.

De keuze om alleen **overheidsdeelnemers** gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid te geven, komt omdat het samenwerkingsverband gericht is op het behartigen van een belangrijk algemeen *publiek* belang. De primaire verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de **overheidsdeelnemers**.

Dit houdt in dat de **overheidsdeelnemers** verantwoordelijk zijn voor het organiseren van de gegevensverwerking in het Zorg- en Veiligheidshuis, zodat dit op een rechtmatige en zorgvuldige manier gebeurt en voldoet aan de wettelijke regels.

Op grond van de wet nemen de overheidsdeelnemers formeel de beslissingen over concrete verwerkingen. Zij bepalen:

- Of een casus voldoet aan de criteria voor gezamenlijke behandeling.
- Welke organisaties worden uitgenodigd voor casusoverleg.
- Welke objectieve criteria gelden voor het plaatsen van een casus op de lijst met geprioriteerde casussen.

Hoewel zij hierover kunnen overleggen met andere vaste deelnemers, ligt de uiteindelijke verantwoordelijkheid en besluitvorming bij de overheidsdeelnemers.

De gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid betekent ook dat de overheidsdeelnemers het contactpunt aanwijzen voor:

- AVG-verzoeken van betrokkenen.
- Het nakomen van de informatieplicht.
- Het behandelen van datalekken.

Meer hierover is te vinden in de [factsheet Contactpunt](#).

De WGS legt geen specifieke regels op voor hoe overheidsdeelnemers hun verantwoordelijkheid invullen. Ze kunnen bijvoorbeeld een proces-regisseur inschakelen om namens hen te beoordelen of een casus aan de criteria voldoet voor gezamenlijke behandeling. Ook kunnen ze ervoor kiezen om dit door een weegtafel van overheidsdeelnemers te laten doen. De werkwijze kan worden vastgelegd in bestuurlijke afspraken. Met andere woorden: de WGS vereist niet per se dat de huidige werkprocessen zoals beschreven in het landelijke modelconvenant en protocol worden aangepast.

De gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid geldt alleen voor de verwerking van persoonsgegevens binnen het Zorg- en Veiligheidshuis, zoals:

- Het verwerken van gegevens tijdens een casus-overleg of in het gezamenlijke systeem.
- Het delen van resultaten van de gezamenlijke verwerking met deelnemers of derden, zoals een plan van aanpak.

Wat valt hier niet onder?

- Het verstrekken van persoonsgegevens door een deelnemer aan het Zorg- en Veiligheidshuis. Dit gebeurt onder de eigen verantwoordelijkheid van de verstrekker.
- Het verwerken van persoonsgegevens door een deelnemer voor eigen taken uit het plan van aanpak. Hiervoor blijft de deelnemer zelf verantwoordelijk.

Personeel

Hoewel alleen de overheidsdeelnemers gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid dragen, mogen zowel overheids- als private deelnemers personeel inzetten voor het samenwerkingsverband (volgens artikel 1.4 lid 3 jo artikel 2.27 lid 3 WGS).

Belangrijke punten hierover zijn:

- Het personeel moet in dienst zijn van de deelnemer (artikel 1.4 lid 3 WGS). Inhuur via detachering of een uitzendconstructie valt hier ook onder.
- De medewerker blijft onder het gezag van de deelnemer staan.
- Voor private deelnemers geldt een extra eis: zij mogen alleen personeel aanwijzen dat géén commerciële werkzaamheden voor de deelnemer uitvoert.

Toegang tot systemen

Het aangewezen personeel kan toegang krijgen tot de systemen waarin deelnemers gezamenlijk persoonsgegevens verwerken. Dit geldt voor personeel van zowel overheidsdeelnemers als private deelnemers.

Maar: niet iedereen kan worden geautoriseerd.

Volgens artikel 1.8 lid 2 WGS mogen alleen personen worden geautoriseerd als zij:

a. betrokken zijn bij:

- de uitvoering van de gegevensverwerking voor de doelen van het samenwerkingsverband,
- de toetsing op rechtmatigheid, of
- het onderhoud of de ondersteuning van de systemen.

b. en:

- een verklaring omtrent het gedrag (VOG) hebben, zoals vereist bij indiensttreding, of
- zijn gescreend volgens de wetgeving die geldt voor de deelnemer waar ze in dienst zijn.

Incidentele deelnemers

Deelnemer voor de duur van de casus

Volgens artikel 2.31 lid 9 WGS kunnen partijen die geen vaste deelnemer zijn, worden uitgenodigd voor een casusoverleg als hun deelname noodzakelijk is. De wet noemt dit *incidentele deelname*. De frequentie van deelname speelt hierbij geen rol; het hangt af van de inhoud van de casus.

Belangrijke punten:

- De overheidsdeelnemers beslissen, eventueel in overleg met andere deelnemers, of een partij wordt uitgenodigd.
- Als een partij wordt uitgenodigd, geldt deze als deelnemer voor de duur van de casus (artikel 2.31 lid 10).
- Voor die casus is de WGS van toepassing op de incidentele deelnemer.
- De incidentele deelnemer mag in dat kader op basis van de WGS gegevens verstrekken aan en ontvangen van andere betrokken deelnemers.

Voorwaarden voor het betrekken van een incidentele deelnemer

Artikel 2.21 BGS stelt voorwaarden aan de deelname van incidentele deelnemers. Namelijk:

- a. De incidentele deelnemer mag alleen betrokken worden als:
 - hij beschikt over de benodigde deskundigheid voor een specifieke casus, en
 - hij, op basis van zijn wettelijke of publieke taken en bevoegdheden, een rol kan spelen bij het opstellen, uitvoeren of evalueren van het plan van aanpak.

In de toelichting bij het BGS staat omschreven wat een publieke taak is. Daarin staat dat een publieke taak niet wettelijk geregeld hoeft te zijn, maar een maatschappelijke of politieke relevantie moet hebben en verbonden moet zijn aan een beleidsterrein waar de overheid bij betrokken is.

Voorbeelden van partijen met publieke taken die in de toelichting worden genoemd zijn:

- zorgpartijen
- partijen die ondersteuning bieden via sociaal domeinwetten
- welzijnsorganisaties (zoals jongerenwerk)
- onderwijsinstellingen
- organisaties uit het veiligheidsdomein (zoals resocialisatie)
- woningcorporaties

- experts met een publieke taak die specifieke expertise hebben die relevant is voor het opstellen, uitvoeren of evalueren van het plan van aanpak.
- b. De incidentele deelnemer moet een geheimhoudingsverklaring ondertekenen (artikel 2.21 lid 2 BGS)
- c. De incidentele deelnemer krijgt geen toegang tot de systemen waarin deelnemers gezamenlijk persoonsgegevens verwerken. Hij mag wel persoonsgegevens ontvangen als dat nodig is voor zijn bijdrage aan het casusoverleg en zijn rol in de aanpak.

Na de invoering van de WGS krijgen incidentele deelnemers geen toegang meer voor nieuwe casussen. Voor lopende casussen blijven bestaande toegangen voorlopig geldig, maar deze moeten uiterlijk in het eerste half jaar na inwerkingtreding worden aangepast aan de WGS.

Voorbeeld geheimhoudingsverklaring voor een deelnemer die aan het medisch beroepsgeheim van artikel 7.3.11 van de jeugdwet is gebonden

De incidentele deelnemer verklaart zich te houden aan de volgende geheimhoudingsverplichtingen:

1. Persoonsgegevens en resultaten binnen de WGS

- Voor persoonsgegevens en resultaten onder de WGS die de incidentele deelnemer tijdens zijn deelname ontvangt, geldt de geheimhoudingsplicht van artikel 7.3.11 van de Jeugdwet.
- De deelnemer belooft deze verplichting strikt na te leven.

2. Andere vertrouwelijke gegevens

- Voor andere gegevens die hij ontvangt tijdens zijn deelname, geldt dezelfde geheimhoudingsplicht als de WGS-gegevens, mits hij het vertrouwelijke karakter hiervan kent of redelijkerwijs moet vermoeden.

Met deze verklaring verbindt de incidentele deelnemer zich aan de wettelijke eisen rond vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid in het omgaan met gevoelige gegevens.

Voorbeeld geheimhoudingsverklaring voor een deelnemer die niet aan een bijzondere geheimhoudingsplicht is gebonden

De incidentele deelnemer verklaart zich te houden aan de volgende geheimhoudingsverplichtingen:

1. Geheimhouding volgens de WGS

- Voor persoonsgegevens en resultaten binnen de WGS die hij ontvangt tijdens zijn incidentele deelname, geldt de geheimhoudingsplicht van artikel 1.11 WGS.
- Hij belooft deze verplichting strikt na te leven.

2. Andere vertrouwelijke gegevens

- De geheimhoudingsverplichting geldt ook voor andere gegevens die hij ontvangt tijdens zijn deelname, op voorwaarde dat:
 - het vertrouwelijke karakter van de gegevens bekend is,
 - of hij redelijkerwijs kan vermoeden dat deze gegevens vertrouwelijk zijn.

Met deze verklaring bevestigt de incidentele deelnemer dat hij zich aan de wettelijke eisen rond vertrouwelijkheid zal houden en zorgvuldig zal omgaan met alle gevoelige informatie die hij tijdens zijn deelname ontvangt.

Implementatie WGS voor Zorg en Veiligheidshuizen: rollen en verantwoordelijkheden

Regionale stuurgroepen Zorg- en Veiligheidshuizen

Formeel zijn de overheidsdeelnemers in regionale stuurgroepen van de Zorg- en Veiligheidshuizen verantwoordelijk voor de implementatie van de WGS in hun Zorg- en Veiligheidshuis. De huidige regionale stuurgroepen van de Zorg- en Veiligheidshuizen zullen daarom voor de implementatie van de WGS een aantal besluiten moeten nemen.

In de factsheet 'WGS in vogelvlucht' staat een overzicht van onderwerpen die vóór 1 maart 2025 moeten zijn geregeld.

De managers Zorg- en Veiligheidshuizen

De managers van de regionale Zorg- en Veiligheidshuizen zijn de spil in de implementatie. Zij bereiden de besluiten van de stuurgroepen voor en dragen zorg voor de implementatie in de organisatie. Zij bedienen ook het netwerk van regionale ketenpartners met informatie.

Werkgroep Implementatie WGS voor de Zorg- en Veiligheidshuizen

In opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid hebben de Nederlandse Zorg- en Veiligheidshuizen een werkgroep opgericht die hen ondersteunt bij de implementatie van de WGS. De werkgroep werkt aan factsheets, modeldocumenten, checklists en informatie-bijeenkomsten.

De landelijke werkgroep staat onder leiding van Léon Sonnenschein (KEN!) en is samengesteld uit vertegenwoordigers van de managers Zorg- en Veiligheidshuizen, privacy- en beleidsmedewerkers, en de IV-beheer-organisatie van de Zorg- en Veiligheidshuizen.

Het projectsecretariaat wordt gevoerd door Anne Willems of Brilman van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid. Het CCV ondersteunt de werkgroep ook inhoudelijk.

Afstemming

De werkgroep stemt waar nodig af met relevante partijen:

- Landelijke werkgroep Privacy en gegevensdeling Zorg en Veiligheid (inhoudelijk)
- Landelijke stuurgroep Zorg en Veiligheid (bestuurlijk)
- Projectleiders implementatie WGS voor de andere drie samenwerkingsverbanden (iCov, FeC, RIEC's)

Meer informatie en contactgegevens

Heb je nog vragen of opmerkingen? Mail naar:

Anne.Willems@Brilman@hetccv.nl

BIJLAGE 1

Taken overheidsdeelnemers

Artikel 2.27 lid 1 WGS wijst de volgende overheidsinstanties aan als vaste **overheidsdeelnemers** aan het Zorg- en Veiligheidshuis.

Per deelnemer staat zijn wettelijke taken omschreven.

- De **Raad voor de Kinderbescherming** heeft specifieke wettelijke taken en bevoegdheden op grond van de volgende artikelen:
 - **Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek**: artikelen 255 en 257.
 - **Besluit tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen**: artikel 2:7.
 - **Jeugdwet**: artikel 3.1.
 - **Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie**: artikelen 5 (lid 1), 6, 10 en 25.

Deze bepalingen geven de Raad voor de Kinderbescherming een wettelijke basis om zijn taken binnen het samenwerkingsverband uit te voeren.

- De **Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)** heeft wettelijke taken en bevoegdheden op grond van de volgende bepalingen:
 - **Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen**: artikel 2.
 - **Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden**: artikel 2.
 - **Penitentiaire beginselenwet**: artikel 2.
 - **Wet forensische zorg**: artikel 2.2, eerste en tweede lid.
 - **Besluit tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen**: artikel 2:7.

Deze bepalingen geven DJI de wettelijke basis voor het uitvoeren van haar taken binnen het samenwerkingsverband.

- De **politie** is een bij wet aangewezen deelnemer in het Zorg- en Veiligheidshuis en heeft wettelijke taken en bevoegdheden gebaseerd op de volgende bepalingen:
 - **Politiewet 2012**: artikel 3 (taakuitvoering en bevoegdheden van de politie).
 - **Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg**: artikelen 5:3, 7:3, 8:1, 8:2, 8:10, en 13:3.
 - **Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten**: artikelen 28b, tweede lid, en 33.

Deze bepalingen ondersteunen de rol van de politie in het samenwerkingsverband bij het waarborgen van veiligheid en het bijdragen aan de aanpak van specifieke casussen.

- Het **Openbaar Ministerie (OM)** is een bij wet aangewezen deelnemer in het Zorg- en Veiligheidshuis en heeft wettelijke taken en bevoegdheden op grond van de volgende bepalingen:
 - **Wet op de rechterlijke organisatie**: artikel 124 (taak en bevoegdheden van het OM).
 - **Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg**: artikelen 5:3, 5:16, 5:17 lid 1, 5:18, 5:19, 7:7 lid 1, 7:11 lid 1, 8:1 lid 1 en 3, 8:17 lid 7, 8:18 lid 3 (onderdeel b) en lid 10, 8:19 lid 3 (aanhef), en 13:3 lid 1, 4 en 5.
 - **Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten**: artikelen 28a lid 3 (aanhef) en 28b lid 1.
 - **Wet forensische zorg**: artikel 2.3.

Deze bepalingen vormen de juridische basis voor de rol van het OM in het samenwerkingsverband, waarmee zij bijdragen aan de behandeling en aanpak van casussen binnen het Zorg- en Veiligheidshuis.

- De **burgemeester** is een bij wet aangewezen deelnemer in het Zorg- en Veiligheidshuis en heeft wettelijke taken en bevoegdheden gebaseerd op de volgende regelingen:
 - **Gemeentewet:** hoofdstuk XI van titel III (handhaving van de openbare orde).
 - **Politiewet 2012:** paragraaf 2.3.
 - **Opiumwet:** artikel 13b.
 - **Gemeentelijke verordeningen:** bevoegdheden op basis van lokale regelgeving.
 - **Wet tijdelijk huisverbod:** wettelijke taken en bevoegdheden.
 - **Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg:** artikelen 7:1, 7:2, 7:4, en 8:1.
 - **Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten:** artikelen 29 tot en met 36.

Deze bepalingen geven de burgemeester een duidelijke rol in het Zorg- en Veiligheidshuis, gericht op de handhaving van de openbare orde en de aanpak van situaties waarbij zorg en veiligheid samenkomen.

- Het **college van burgemeester en wethouders** is een bij wet aangewezen deelnemer in het Zorg- en Veiligheidshuis, met wettelijke taken en bevoegdheden op grond van de volgende bepalingen:
 - **Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015):** artikelen 2.1.1 lid 1, 2.1.7, 2.3.1 t/m 2.3.6, 2.3.9, 2.3.10, en 2.4.1.
 - **Jeugdwet:** artikelen 2.3 en 2.4.
 - **Participatiewet:** artikel 7.
 - **Wet gemeentelijke schuldhulpverlening:** artikel 3.
 - **Leerplichtwet 1969:** artikel 16.
 - **Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg:** artikelen 5:1, 5:2, 5:3, en 5:16.

- **Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten:** artikel 28c.
- **Besluit tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen:** artikel 2:7.

Deze bepalingen geven het college van burgemeester en wethouders een brede verantwoordelijkheid in het Zorg- en Veiligheidshuis, gericht op het bieden van maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg, participatie, schuldhulpverlening, leerplicht, en specifieke zorg- en veiligheidsvragen.

- Een **instelling voor gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD)** is een bij wet aangewezen deelnemer in het Zorg- en Veiligheidshuis voor het uitvoeren van wettelijke taken en bevoegdheden die zij uitvoeren in opdracht van het college van burgemeester en wethouders. Dit betreft:
 - **Wet publieke gezondheid (Wpg):** wettelijke taken en bevoegdheden in het kader van publieke gezondheid.
 - **Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015):** artikel 2.1.1 lid 1 (maatschappelijke ondersteuning).

Deze taken worden meestal uitgevoerd door de **GGD**, of door een onderdeel van een **Veiligheidsregio (VR)** of een **Gemeenschappelijke Regeling (GR)**. Hierdoor speelt de GGD een belangrijke rol in de samenwerking rondom zorg en veiligheid, met een focus op gezondheid en maatschappelijke ondersteuning.

Private deelnemers

Artikel 2.27 lid 2 WGS wijst de volgende private partijen aan als vaste deelnemers. In de beschrijving staan hun wettelijke taken beschreven.

- De erkende reclasseringsinstellingen, zoals vastgesteld door de minister op basis van de Reclasseringsregeling 1995, zijn:
 - **Stichting Reclassering Nederland**
 - **Stichting Verslavingsreclassering GGZ** (lokaal soms uitgevoerd door een andere organisatie, zoals Reclassering Inforsa van Arkin in Amsterdam)
 - **Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg**

Deze instellingen zijn actief in verschillende regio's en bieden reclasseringsondersteuning.

- De organisatie **Veilig Thuis**¹, aangewezen door het college van burgemeester en wethouders op grond van artikel 4.1.1 lid 1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), is verantwoordelijk voor:
 - De taken zoals beschreven in artikel 4.1.1 lid 2 van de Wmo 2015, waaronder advies en meldingen over huiselijk geweld en kindermishandeling.

Veilig Thuis fungeert als het advies- en meldpunt voor deze taken.

- De **gecertificeerde instelling**, met een certificaat of voorlopig certificaat zoals bedoeld in artikel 3.4 van de Jeugdwet, is verantwoordelijk voor:
 - Het uitvoeren van jeugdreclassering of een kinderbeschermingsmaatregel zoals gedefinieerd in artikel 1.1 van de Jeugdwet.
 - Deze taken worden doorgaans uitgevoerd door de **stichting Jeugdbescherming** die actief is in de betreffende regio.
- **GGZ-instellingen** bieden zorg en behandeling op basis van verschillende wetten en regelingen, waaronder:
 - **Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)**: Artikelen 1:1 en 2:1.
 - **Wet langdurige zorg (Wlz)**: Artikel 1.1.1.
 - **Wet forensische zorg (Wfz)**: Artikel 1.1.
 - **Wet zorg en dwang (Wzd)**: Artikelen 1 en 5 t/m 9.
 - **Jeugdwet**: Artikel 1.1.
 - **Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015)**: Artikelen 1.1.1 en 2.1.1 lid 1.
 - **Burgerlijk Wetboek Boek 7**: Artikel 446 (behandelovereenkomst).

Hieronder vallen ook:

- Instellingen voor gehandicaptenzorg en beschermd wonen die GGZ-zorg aanbieden.
- Instellingen die zorg bieden aan personen met een psychische stoornis, zoals gedefinieerd in de Wvggz.

¹ In sommige gemeenten, zoals Amsterdam, is **Veilig Thuis** geen private partij omdat het onderdeel is van de GGD, die valt onder het college van burgemeester en wethouders. In zulke gevallen wordt de GGD (of het college van B en W) beschouwd als deelnemer volgens artikel 2.27 lid 2.

- Een laatste categorie private deelnemers betreft **instellingen die in opdracht van het college van burgemeester en wethouders** werken aan de uitvoering van:

- **Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015):** artikelen 2.3.1 t/m 2.3.5.
- **Jeugdwet:** artikelen 2.3 en 2.4.
- **Participatiewet:** artikel 7.
- **Wet gemeentelijke schuldhulpverlening:** artikel 3.

Deze instellingen ondersteunen het toeleiden naar voorzieningen op basis van de genoemde sociaal domeinwetten. Ze richten zich niet op het aanbieden van jeugdhulp of algemene/maatwerkvoorzieningen uit de Wmo 2015, maar op de begeleiding naar dergelijke hulp en ondersteuning.

In de praktijk worden deze taken vaak uitgevoerd door sociale wijkteams, die onderdeel kunnen zijn van een private stichting of een samenwerkingsverband.

Het is aan de colleges van burgemeester en wethouders van deelnemende gemeenten om te bepalen welke van deze instellingen als vaste deelnemers worden aangewezen. Overige organisaties die niet als vaste deelnemer worden aangewezen, kunnen waar nodig incidenteel worden uitgenodigd (zie hiervoor ook de informatie onder de kop '[Incidentele deelnemers](#)'). Dit onderscheid zorgt ervoor dat de relevante instellingen effectief worden betrokken bij het Zorg- en Veiligheidshuis.

